

2026/765

7.4.2026

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2026/765,

1. aprill 2026,

milles käsitletakse proovivõtu- ja analüüsimetodeid ning tulemuste tõlgendamist taimses ja loomses toidus ja söödas ning nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide ametlikuks kontrollimiseks ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2002/63/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrust (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus), (¹) eriti selle artikli 34 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EL) 2017/625 on sätestatud eeskirjad ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute kohta, mida liikmesriikide pädevad asutused teevad eesmärgiga kontrollida liidu õigusnormide järgimist, muu hulgas ka toidu- ja söödaohutuse valdkonnas kõikides tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappides. Selle määrusega on kehtestatud konkreetsed ametliku kontrolli eeskirjad seoses ainetega, mille kasutamine võib põhjustada jääkide esinemist toidus ja söödas, ning üldnõuded meetodite kohta, mida kasutatakse ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute raames proovide võtmiseks ning laborianalüüside ja katsete tegemiseks.
- (2) Määruse (EL) 2017/625 artiklites 34, 35 ja 36 ning komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2021/2244 (²) on sätestatud üldeeskirjad proovide võtmise ja analüüsi kohta.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 396/2005 (³) on sätestatud taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormid.
- (4) Komisjoni direktiiviga 2002/63/EÜ (⁴) on kehtestatud proovivõtumeetodid taimsetes ja loomsetes saadustes sisalduvate ja nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide ametlikuks kontrollimiseks.
- (5) Direktiivis 2002/63/EÜ ei kajastu aga enam taimsetes ja loomsetes saadustes ja nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkidega seotud parimad tavad.

(¹) ELT L 95, 7.4.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj>.

(²) Komisjoni 7. oktoobri 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/2244, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625 ametliku kontrolli erinormidega seoses toidus ja söödas esinevate pestitsiidijääkide proovide võtmisega (ELT L 453, 17.12.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/2244/oj).

(³) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/396/oj>).

(⁴) Komisjoni 11. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/63/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse proovivõtumeetodid taimsetes ja loomsetes saadustes sisalduvate ja nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide ametlikuks kontrollimiseks ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 79/700/EMÜ (EÜT L 187, 16.7.2002, lk 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/63/oj>).

- (6) Mõne määruse (EÜ) nr 396/2005 I lisas loetletud saaduste kategooria puhul on vaja selgemaid proovivõtueeskirju; need kategooriad on näiteks „mesi ja muud mesindustooted“, „kahepaiksed ja roomajad“, „selgrootud maismaaloomad“, „vabas looduses elavad maismaaselgroogsed“ ning „kala, kalatooted ja muud merevee ja magevee toiduained“. Peale selle on vaja selgitada proovivõtunõudeid suure väärtusega toodete, suuremõõtmeliste toodete ja teatava töödeldud toidu puhul, samuti toidulisandite puhul.
- (7) Euroopa Liidu pestitsiidijääkide referentlaborid on välja töötanud juhenddokumendi, mis käsitleb kvaliteedikontrollanalüüsides tegemist ja valideerimist toidus ja söödas esinevate pestitsiidijääkide analüüsimisel ⁽⁵⁾. Kuna kõnealune juhenddokument sisaldab parimaid ajakohaseid teadmisi, tuleks selles esitatud põhimõtted tulemuste esitamise ja tõlgendamise kohta muuta siduvaks, et tagada liikmesriikides ühetaolised täitmise tagamise meetmed.
- (8) Komisjoni määruses (EÜ) nr 152/2009 ⁽⁶⁾ on sätestatud proovivõtu- ja analüüsimeetodid sööda ametlikuks kontrolliks. Mis puudutab proovide kogumist ja nende analüüsiks ettevalmistamist söödas esinevate pestitsiidijääkide kontrollimiseks, siis käesolev määrus ei mõjuta määruse (EÜ) nr 152/2009 I lisas ja II lisa A osas esitatud eeskirju ning neid kohaldatakse ka edaspidi. Mis puudutab laborianalüüsides tegemise meetodeid, siis on vaja erieeskirju seoses mõõtemääramatusega ja analüüsitulemuste tõlgendamisega söödas esinevate pestitsiidijääkide kontrollimise eesmärgil ning need erieeskirjad tuleks kehtestada käesoleva määrusega.
- (9) Seepärast on asjakohane uuendada direktiiviga 2002/63/EÜ kehtestatud konkreetseid sätteid proovivõtu kohta ning sätestada analüüsieskirjad taimses ja loomses toidus ja söödas ning nende pinnal esinevate pestitsiidijääkide kontrollimiseks.
- (10) Selguse ja loetavuse huvides tuleks direktiiv 2002/63/EÜ kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva määrusega.
- (11) Võttes arvesse aega ja ressursse, mis liikmesriikidel kulub uute normidega kohanemiseks, on asjakohane kohaldada käesolevat määrust alates 1. jaanuarist 2027.
- (12) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÖTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse normid järgmise kohta:

- toiduproovide võtmise ja proovide analüüsiks ettevalmistamise meetodid;
- toidu ja sööda laboratoorsete analüüsides meetodid, mõõtemääramatus ja analüüsitulemuste tõlgendamine,

eesmärgiga kontrollida vastavust määruses (EÜ) nr 396/2005 sätestatud taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormidele.

⁽⁵⁾ „Analytical Quality Control and Method Validation Procedures for Pesticide Residues Analysis in Food and Feed,“ kättesaadav internetis: https://food.ec.europa.eu/plants/pesticides/maximum-residue-levels/guidelines-maximum-residue-levels_en.

⁽⁶⁾ Komisjoni 27. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 152/2009, milles sätestatakse proovivõtu- ja analüüsimeetodid sööda ametlikuks kontrolliks (ELT L 54, 26.2.2009, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/152/oj>).

Artikkel 2

Mõisted

Lisaks määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklis 3 määratletud mõistetele kasutatakse käesoleva määruse kohaldamisel järgmisi mõisteid:

- 1) „partii“ – määratletav toidu- või söödakogus, mis tarnitakse korraga ja mille puhul proovivõtja on kindlaks teinud ühised omadused (nt päritolu, tootja, sort, liik, püügipiirkond, pakendaja, pakendi liik, märgistus, tootmisaeg tunni täpsusega või kaubasaatja);
- 2) „osapartii“ – partii osa, millest on ette nähtud võtta proov vastavalt lisa punktile B.1;
- 3) „kahtlusega partii“ – partii, mille puhul mis tahes põhjusel kahtlustatakse, et see sisaldab pestitsiidijääke üle määruses (EÜ) nr 396/2005 sätestatud vastavate jääkide piirnormi;
- 4) „kahtluseta partii“ – partii, mille puhul miski ei viita sellele, et see võib sisaldada pestitsiidijääke üle määruses (EÜ) nr 396/2005 sätestatud jääkide piirnormi;
- 5) „proovivõtt“ – laborianalüüsiks ette nähtud proovi valimine;
- 6) „proovivõtja“ – pädevate asutuste määratud isik, kes võtab proove eesmärgiga kontrollida pestitsiidijääkide esinemist toidus ja söödas;
- 7) „proov“ – ühikute kogumist valitud üks või mitu ühikut või suuremast materjalikogusest valitud materjali osa;
- 8) „üksikproov“ – partii või osapartii ühest kohast võetud materjali kogus;
- 9) „ühik“ – väikseim eraldi kogus, mis tuleks partiist või osapartiist võtta, et moodustada üksikproov või selle osa;
- 10) „koondproov“ – kõikide partiist või osapartiidest võetud üksikproovide kogum;
- 11) „vähendatud proov“ – koondproovi osa, mis on saadud koondproovi esindava vähendamise teel;
- 12) „paralleelproov“ – proov, mis võetakse koondproovist täitmise tagamise, kaubanduse kaitse ja võrdlemise eesmärgil kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artikliga 35;
- 13) „laboriproov“ – koondproovist eemaldatud esindavast materjalikogusest koosnev proov, mis saadetakse laborisse või mille labor saab;
- 14) „analüüsiv proov“ – laboriproovist analüüsiks ettevalmistatud materjal;
- 15) „analüüsiv kogus“ – analüüsivast proovist võetud materjali esindav kogus, mis on jääkide kontsentratsiooni mõõtmiseks nõuetekohase suurusega;
- 16) „mõõtemääramatus“ – mõõtmistulemusega seotud mittenegatiivse väärtusega näitaja, mis iseloomustab asjaomasele mõõtesuurusele mõistlikult omistatavate väärtuste hajuvust;
- 17) „määramispiir“ – analüüdi väikseim kontsentratsioon või mass, mis on kindlaks määratud piisava täpsusega täieliku analüüsimeetodi ja määramiskriteeriumide rakendamise teel;
- 18) „laiendatud mõõtemääramatus“ – kirjeldab mõõtemääramatust usaldusvahemiku abil, mille arvutamiseks tavaliselt korrutatakse nende väärtuste vahemik, milles mõõdetava suuruse tõeline väärtus eeldatavasti on, läbi katteteguriga;
- 19) „kattetegur (k)“ – laiendatud mõõtemääramatuse arvutamiseks kasutatav kordaja, mille abil leitakse vahemik, milles mõõdetava suuruse tõeline väärtus eeldatavasti on.

*Artikkel 3***Toiduproovide võtmise ja analüüsiks ettevalmistamise meetodid**

Toiduproovid kogutakse ja valmistatakse ette vastavalt lisa A ja B osale.

*Artikkel 4***Toidu ja sööda analüüsi meetodid, mõõtemääramatus ja tulemuste tõlgendamine**

Proovide analüüsid, mõõtemääramatuste arvutused ja selliste analüüside tulemuste tõlgendamine peavad toiduproovide korral ning erandina määruse (EÜ) nr 152/2009 artiklites 2 ja 3 ka söödaproovide korral toimuma kooskõlas käesoleva määruse lisa C osaga.

*Artikkel 5***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiiv 2002/63/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

*Artikkel 6***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2027.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 1. aprill 2026

Komisjoni nimel
president

Ursula VON DER LEYEN

LISA

**TAIMSE JA LOOMSE TOIDU JA SÖÖDA PROOVIDE VÕTMISE NING ANALÜÜSIMISE KORD PESTITSII-
DIJÄÄKIDE MÄÄRAMISEKS JÄÄKIDE PIIRNORMIDELE VASTAVUSE KONTROLLIMISE EESMÄRGIL**

A OSA

Üldsätted toidu puhul

Proovi võtab proovivõtja.

Proovivõtja:

- a) vastutab toimingute, sealhulgas laboriproovi(de) ettevalmistamise, pakendamise ja saatmise eest;
- b) tagab sätestatud proovivõtukorra järjepideva järgimise;
- c) koostab proovide kohta dokumendid ja teeb asjakohase laboriga tihedat koostööd;
- d) rakendab ettevaatusabinõusid, et vältida igasugust mõju jääkide sisaldusele ja igasugust kahjulikku mõju analüütilisele määramisele või et vältida proovide esindavuse kadumist proovivõtu ja proovi laborisse saatmise käigus;
- e) võtab igast uuritavast partiist või osapartiist eraldi proovid;
- f) kui saadeti koosneb rohkem kui ühest partiist, käsitleb iga partiid eraldi ja otsustab, mida proov peab hõlmama.

Kui suure saadetise puhul ei ole iga partii suurus või mõõtmed hõlpsasti tuvastatavad, võib proovivõtja käsitada eraldi partiina või osapartiina igat muud füüsiliselt eraldatud üksust, nagu näiteks vagunit, veoautot või trümmi.

Kasvatajate juures võetavad proovid kogutakse põllumajandustootja juurest väljaviimise kohas saadustest, mis on valmis turule viimiseks.

B OSA

Toiduproovide võtmise kord

B.1 Partiiide jaotamine osapartiideks

Kui see on vajalik ja võimalik, jaotab proovivõtja suuremad partiid osapartiideks eesmärgiga tagada, et kõik osad on esindatud, tingimusel et osapartii saab füüsiliselt eraldada. Proovivõtja tagab, et iga osapartii on füüsiliselt eraldatud ja eristatav.

Selliste toiduainete suhtes, mille puhul kaubeldakse mahtkaubasaadetistega (nt teravili), kohaldatakse tabelit 1.

Selliste toiduainete suhtes, mille puhul mahtkaubasaadetistega ei kaubelda, kohaldatakse tabelit 2.

Võttes arvesse, et partii mass ei ole alati osapartiide massi täiskordne, võib osapartii mass ületada tabelites 1 ja 2 ettenähtud massi kuni 20 %.

Tabel 1

Mahtkaubana turustatavate toiduainete partiide jaotamine osapartiideks

Partii mass (tonnides)	Osapartiide suurim mass või arv
≥ 1 500	500 tonni
> 300 ja < 1 500	3 osapartiid
≥ 100 ja ≤ 300	100 tonni
< 100	—

Tabel 2

Muu kui mahtkaubana turustatavate toiduainete partiide jaotamine osapartiideks

Partii mass (tonnides)	Osapartiide mass
≥ 15	7,5–30 tonni
< 15	—

B.2 Üksikproovide kogumine

Proovivõtja võtab üksikproovid mitmest juhuslikult valitud kohast, mis on kogu proovipartii ulatuses ühtlaselt jaotunud; proovid peavad olema ligikaudu ühesuurused. Kui see erandjuhul ei ole füüsiliselt praktiline, võtab proovivõtja üksikproovid juhuslikest kohtadest partii/osapartii ligipäätavas osas. Sellisel juhul dokumenteerib proovivõtja järgitud töökorra proovivõtuaruandes.

Proovivõtja eristab üksikproovide ühiku(d) järgmiselt.

a) Värske puu- ja köögivili ning marjad

Ühiku moodustab iga terve puuvili, mari, köögivili või keskmise suurusega looduslik kobar (nt viinamarjakobar), välja arvatud juhul, kui see puuvili, mari, köögivili või kobar on väike. Pakendatud väikeste saaduste (nt sõstrad) ühikuid võib eristada vastavalt punktile e. Kui materjali ei ole võimalik kahjustada, võib kasutada proovivõtuseadet, siis ei mõjutata jääkide sisaldust. Kui banaanid ning sarnased puuviljad, marjad ja köögiviljad tehakse kättesaadavaks kobara või kimbuna, käsitatakse ühikuna üksikut kaubaartiklit.

b) Munad

Iga muna moodustab ühe ühiku.

c) Suured loomad või nende kehaosad või organid

Ühiku moodustab tervikloom, selle osa, looma konkreetne tervikorgan või selle osa. Kehaosasid või organeid võib ühikute tekitamiseks lõigata.

d) Väikesed loomad (välja arvatud putukad) või nende kehaosad või organid

Ühiku võib moodustada iga tervikloom või looma tervikkehaosa või -organ. Kui tegemist on pakendatud kaubaga, võib ühikud eristada vastavalt punktile e. Kui materjali ei ole võimalik kahjustada, võib ühikute moodustamiseks kasutada proovivõtuseadet, siis ei mõjutata jääkide sisaldust.

e) Pakendatud materjalid

Väiksemaid eraldi pakendeid käsitatakse samast partiist/osapartiist pärit ühikutena. Kui kõige väiksemad pakendid on väga suured, tuleks neist võimalust mööda võtta proove võtta nii nagu punktis f kirjeldatud pakendamata materjalide puhul. Kui kõige väiksemad pakendid on väga väikesed, võib ühiku moodustada mitme pakendi komplekt ning pakendeid käsitatakse sama partii osana.

f) Pakendamata materjalid ja suured pakendid (nt vaadid, juustud vms, mis on liiga suured, et neid saaks käsitada üksikproovidena)

Ühikud moodustatakse proovivõtuseadme abil.

Minimaalne üksikproovide arv/kogus, mille proovivõtja partiist/osapartiist koondproovi moodustamiseks võtab, määratakse kindlaks tabeli 3 järgi.

Üksikproove peab olema piisaval hulgal, et koondproovist saaks analüüsimisel võtta kõik laboriproovid, sealhulgas paralleelproovid.

Kui saaduste partiist/osapartiist võetakse üle ühe üksikproovi, peab iga üksikproov moodustama koondproovist sarnase suurusega osa.

Kui üksikproove võetakse teatavate ajavahemike järel partii/osapartii peale- või mahalaadimise ajal, käsitatakse proovivõtukohana ajahetke ning üksikproovide arv määratakse kindlaks lähtuvalt proovipartii suuruselt.

Üksikproovideks vajalike ühikute arv on täpsustatud tabelis 3. Laboriproovide miinimumsuurused on täpsustatud tabelites 4, 5 ja 6. Ühikuid võib koguda proovivõtuseadme abil, mis on näiteks:

- a) vahend, nagu kühvel, kulp, puur, nuga või varras, mida kasutatakse ühiku eraldamiseks pakendamata materjalist, pakenditest (nt vaadid, suured juustud) või liha, linnuliha või kala ühikutest, mis on liiga suured, et neid saaks käsitada üksikproovidenä;
- b) vahend, nagu proovijaotur, mida kasutatakse koondproovist laboriproovi valmistamiseks või analüüsitava proovist analüüsitava koguse valmistamiseks.

Selliste materjalide puhul nagu lahtised lehed, peab proovivõtja kätega proovi võttes kandma kindaid, et vältida ristsaastumist.

Proovivõtuseadmeid tuleb kasutuskordade vahepeal vajadust mööda puhastada, et vältida igasugust ristsaastumist.

Ühikud võib üksikproovi(de) kogumise ajal jaotada juhuslikkuse alusel paralleelsetesse laboriproovidesse, juhul kui ühikud on keskmise suurusega või suured (nagu kirjeldatud tabelis 5) ning koondproovi segamine ei muudaks laboriproovi(proove) esindavamaks või kui segamine võiks ühikuid (nt munad, pehmed puuviljad ja marjad) kahjustada.

Kui proove ei võeta punktis B.2 kirjeldatud viisil, kuna sellega kaasneksid vastuvõetamatud kaubanduslikud tagajärjed (nt pakendamise viisi või partii kahjustamise tõttu), või kui proovivõtja rakendab alternatiivset meetodit, tingimusel et sellega saab partiist või osapartiist piisavalt esindavad proovid ja see dokumenteeritakse täielikult, peab proovivõtja järgitud korra dokumenteerima punktis B.6 osutatud proovivõtuaruandes.

Üksikproovi(de) saamiseks ei tohiks ühikuid lõigata ega murda, välja arvatud juhul, kui tabelis 4 on ette nähtud ühikute jaotamine.

Tabel 3

Partiist või osapartiist koondproovi moodustamiseks võetavate üksikproovide miinimumkogus või -arv

	Partiist või osapartiist võetavate üksikproovide miinimumkogus või -arv
a) Kahtlusega partii	Lisaks käesoleva tabeli punktiga b või c nõutavatele proovidele võetakse veel kaks proovi
b) Pakendatud või pakendamata tooted, mis on eeldatavasti hästi segunenud või homogeensed	1 (partii võib olla segatud näiteks suuruse järgi sortimise või töötlemisprotsessi käigus); suurte koguste puhul vt punkte i ja ii
c) Pakendatud või pakendamata tooted, mis ei pruugi olla hästi segunenud või homogeensed	Kui taimsete põhitoiduodete või kaupade puhul koosnevad tooted keskmise suurusega, suurtest või väga suurtest ühikutest, peab üksikproovide minimaalne arv vastama laboriprooviks vajalike ühikute minimaalsele arvule (vt tabel 5)
Kas	
partii/osapartii kaal või maht (kilogrammides või liitrites)	
< 50	3
≥ 50 ja ≤ 500	5
≥ 500 kg ja ≤ 30 tonni	10

	Partiist või osapartiist võetavate üksikproovide miinimumkogus või -arv
> 30 tonni	$\sqrt{}$ (20 korda proovipartii suurus tonnides) (*), kuid kuni 40 üksikproovi (*) Kui saadud arv on murdarv, ümardatakse see ülespoole järgmise täisarvuni. Suurte koguste puhul vt punkte i ja ii

Kui kogused on suured (proovipartiid > 500 tonni):

- võetavate üksikproovide arv = 40 üksikproovi + $\sqrt{}$ tonnide arvust, kui kontrollitakse toidus ühtlaselt jaotunud ainete või toodete sisaldust (nt kui partii suurus on 529 tonni, tuleb võtta 40 + 23 = 63 üksikproovi);
- või 100 üksikproovi + $\sqrt{}$ tonnide arvust, kui kontrollitakse toidus tõenäoliselt ebaühtlaselt jaotunud koostisosade või ainete sisaldust (nt kui partii suurus on 529 tonni nisu, tuleb võtta 100 + 23 = 123 üksikproovi).

Või:	
pakendite, purkide, kastide või muude ühikute arv partiis/osapartiis	
≤ 25	1
26–100	5 %, vähemalt 2 ühikut
> 100	5 %, kõige rohkem 10 ühikut

d) Pakendatud toidulisandid

Pakendite arv partiis/osapartiis	
1–50	1
51–250	2
251 – 1 000	4
> 1 000	4 + 1 pakendit 1 000 jaemüügi pakendi kohta, kuid maksimaalselt 25 jaemüügi pakendit
e) Mitmesugused saadused, mille partii suurus on teadmata (kohaldatakse ainult e-kaubanduses)	1

f) Kalandustooted ja meresaadused, sealhulgas karbid ja koorikloomad

Vähim proovi kogus määratakse kindlaks riiklikus jääkide kontrollimise programmis. Vähim proovi kogus peab olema piisav, et võimaldada teha heakskiidetud laboris analüüse, mis on vajalikud sõeluuringu või kinnitava uuringu läbiviimiseks. Eriti kalandustoodete ja meresaaduste, sh karpide ja koorikloomade puhul peab proov olenevalt analüüsimetodiga seotud nõuetest koosnema ühest või mitmest loomast.

B.3 Koondproovi / vähendatud proovi ettevalmistamine proovivõtja poolt

Koondproov saadakse üksikproovide kokkusegamise teel.

Liha ja linnuliha puhul kohaldatavad nõuded on esitatud tabelis 4. Iga üksikproovi käsitatakse eraldi koondproovina.

Taimsete saaduste, munade ja piimasaaduste puhul kohaldatavad nõuded on vastavalt esitatud tabelites 5 ja 6. Koondproovi saamiseks tuleks üksikproovid kokku panna ja hästi segada, kui see on teostatav.

Kui partiist/osapartiist üksikproovide kogumise käigus valmistatakse ette eraldi laboriproovid, käsitatakse koondproovi laboriproovide summana.

Vajaduse korral võib koondproovi esindavalt vähendada proovi vähendamise meetodit järgides.

Kui segamine ei ole koondproovi valmistamiseks asjakohane või teostatav, võib järgida järgmist alternatiivset korda. Kui segamine või koondproovi osadeks jaotamine võib ühikuid kahjustada (ja seega jääke mõjutada) või kui suuri ühikuid ei saa jääkide ühetaolisema jaotuse tekitamiseks segada, võib ühikuid üksikproovide kogumise ajal jaotada juhuslikkuse alusel paralleelsetesse laboriproovidesse. Sellisel juhul on kasutatavaks tulemuseks paralleelsetest laboriproovidest moodustatud analüüsitud kogustest saadud kehtivate analüüsitulemuste matemaatiline keskmine.

B.4 Laboriproovi ettevalmistamine, pakendamine, pitseerimine ja vedamine proovivõtja poolt

Laboriproov moodustatakse koondproovist ning see võib olla kogu koondproov või selle osa. Seejärel valmistab proovivõtja vähendatud proovist laboriproovid ja paralleelproovid, mis on ligikaudu sama kogusega ja vastavad B osas esitatud kogusenõuetele. Paralleelproovi võivad valmistada ka labori töötajad laboris. Laboriproovi(de) valmistamiseks ei tohi ühikuid lõigata või murda, välja arvatud juhul, kui tabelis 4 või 5 on ette nähtud ühikute jaotamine.

Kui koondproov on nõutavast laboriproovist suurem, tuleks seda esindava koguse saamiseks vähendada. Kasutada võib proovivõtuseadet, neljaks jaotamist või muud asjakohast suuruse vähendamise meetodit, kuid värske taimesaaduste ühikuid või terveid mune ei tohi lõigata ega purustada.

Laboriproovide miinimumsuurused on esitatud tabelites 4, 5 ja 6.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhul võib saadusest võtta väiksema suurusega proove kui tabelites 4 ja 5 ette nähtud, kuid seda tingimusel, et väiksema prooviga ei kaasne proovimaterjali ebapiisavus nõuetekohase analüüsi tegemiseks. Selle põhjus tuleb märkida proovivõtuaruandes.

Laboriproov pannakse puhtasse mahutisse, mis on keemiliselt inertne ega reageeri veega, et tagada kindel kaitse keskkonna- ja atmosfääritegurite eest ning säilitada proovi homogeenus. Mahuti pitseeritakse proovi võtmise kohas, varustatakse kindlalt täpse etiketiga ning sellele lisatakse proovivõtuaruanne, kui see on paberkandjal. Paberivabade (digitaalsete) toimingute korral lingitakse proov tuvastatavalt asjaomase elektroonilise aruande kandega. Vötkoodi kasutamise korral soovitatakse esitada ka tähtnumbriline teave.

Proovivõtja viib proovi laborisse võimalikult kiiresti. Tuleb ennetada proovide riknemist veo ajal, st värskeid proove tuleb hoida jahedas ja külmutatud proovid peavad jääma külmutatuks. Loomsete põhitoidutoodete proovid tuleks enne lähetamist külmutada, välja arvatud juhul, kui proovid jõuavad laborisse enne, kui need jõuavad rikneda. Kui loomsete põhitoidutoodete proove veetakse külmutamata, tuleb vältida lagunemist või riknemist vedamise ajal.

Kui toidukäitlejale jäetakse paralleelproov, juhendatakse toidukäitlejat (nt teabelehe abil), kuidas proovi hoida ja laborisse viia, et minimeerida jääkide lagunemist. Kui toidukäitleja ei saa säilitamisnõudeid järgida, tuleb proov liikmesriikides kehtestatud korra kohaselt nõutavaks edasiseks töötlemiseks (nt homogeneenimiseks) võimalikult kiiresti laborisse viia ja hoida seda madalal temperatuuril, kuni tehakse otsus analüüsimise kohta.

Tabel 4

Loomne toit: üksikproovide kirjeldus ja laboriproovide miinimumsuurus

#	Toote liigitus (¹)	Näited	Osa, millest üksikproov võetakse	Iga laboriproovi miinimumsuurus
Loomsed põhitoidutooted				
1	Imetajate lihaskude – kategooriad: 1011010, 1012010, 1013010, 1014010, 1015010, 1017010			
1.1	Suurimetajad, täis-või poolrump, tavaliselt ≤ 10 kg	Veised, lambad, sead	Kogu vahelihas või selle osa, vajaduse korral koos kaelalihasega	0,5 kg
1.2	Väikeimetajad, täisrump	Küülikud	Täisrump või tagaveerandid	0,5 kg pärast naha eemaldamist ja konditustamist
1.3	Imetajate lahtised osad, värsked või külmutatud, pakendatud või muul kujul	Veerandid, karbonaadid, steigid, abatükid	Tervikühik(ud) või suure ühiku osa	0,5 kg pärast konditustamist
1.4	Imetajate osad, mahtkaubana, külmutatud	Veerandid, karbonaadid	Kas mahutis külmutatud toiduaine ristlõige või üksikud lihaskoeosad tervikuna või nende osad	0,5 kg pärast konditustamist
2	Imetajate rasvkude, sealhulgas rümbarasv – kategooriad: 1011020, 1012020, 1013020, 1014020, 1015020, 1017020			
2.1	Suurimetajad, tapmise hetkel, täis-või poolrump, tavaliselt ≥ 10 kg	Veised, lambad, sead	Ühe looma neeru-, kõhu- või nahaalune rasv	0,5 kg
2.2	Väikeimetajad, tapmise hetkel, täis-või poolrump, < 10 kg		Ühe või mitme looma kõhu- või nahaalune rasv	0,5 kg
2.3	Imetajate osad	Jalad, karbonaadid, steigid	Kas nähtav rasv, mis on ühiku(te)lt lõigatud, või tervikühik(ud) või suur(t)e ühiku(te) osad, millest rasva ei saa ära lõigata	0,5 kg 2 kg
2.4	Imetajate rasvkude, mahtkaubana		Ühikud võetakse proovivõtuseadmega vähemalt kolmest kohast, kui võimalik	0,5 kg
3	Imetajate rups – kategooriad: 1011030, 1012030, 1013030, 1014030, 1015030, 1017030 1011040, 1012040, 1013040, 1014040, 1015040, 1017040 1011050, 1012050, 1013050, 1014050, 1015050, 1017050			
3.1	Imetajate maks, värsked, jahutatud, külmutatud		Tervikmaks(ad) või maksa osa	0,4 kg

#	Toote liigitus (¹)	Näited	Osa, millest üksikproov võetakse	Iga laboriproovi miinimumsuurus
3.2	Imetajate neerud, värsked, jahutatud, külmutatud		Ühe või kahe looma üks või mõlemad neerud	0,2 kg
3.3	Imetajate süda, värsked, jahutatud, külmutatud		Terviksüda(med) või suure südame korral ainult vatsakesed	0,4 kg
3.4	Muu imetajate rups, värsked, jahutatud, külmutatud		Ühe või mitme looma tervikühik või selle osa või mahtkaubana külmutatud toote ristlõige	0,5 kg
4	Kodulindude lihaskude – kategooria: 1016010			
4.1	Lind, suur rümp > 2 kg	Kalkun, hani, kuked, kabunad ja pardid	Kintsud, koivad ja muu tume lihaskude	0,5 kg pärast naha eemaldamist ja konditustamist
4.2	Lind, keskmise suurusega rümp 500 g kuni 2 kg	Kanad, pärilkanad, tibud	Vähemalt kolme linu kintsud, koivad või muu tume lihaskude	0,5 kg pärast naha eemaldamist ja konditustamist
4.3	Lind, väike rümp < 500 g	Vutt, tuvi	Vähemalt kuue linu rümbad	0,2 kg lihaskudet
4.4	Linnu osad, värsked, jahutatud, külmutatud, jae- või hulgimüügipakendis	Koivad, veerandid, rind ja tiivad	Pakendatud ühikud või üksikühikud	0,5 kg pärast naha eemaldamist ja konditustamist
5	Kodulindude rasvkude, sealhulgas rümbasv – kategooria: 1016020.			
5.1	Linnud tapmise hetkel, kogu rümp või selle osa	Kanad, kalkunid	Vähemalt kolme linu kõhurasva ühikud, kui see on võimalik	0,5 kg
5.2	Linnu osad	Koivad, rind, lihaskude	Kas nähtav rasv, mis on ühiku(te)lt lõigatud, või tervikühik(ud) või suur(t)e ühiku(te) osad, millest rasva ei saa ära lõigata	0,5 kg 0,5 kg või 2 kg, kui rasvasisaldus on < 5 %
5.3	Lindude rasvkude, mahtkaubana		Ühikud võetakse proovivõtuseadmega vähemalt kolmest kohast	0,5 kg
6	Kodulindude rups – kategooria: 1016030, 1016040 ja 1016050			
6.1	Lindude söödav rups, välja arvatud hane ja pardi rasvmaks ning sarnased suure väärtusega saadused		Vähemalt kuue linu ühikud või mahuti ristlõige, kui võimalik	0,2 kg
6.2	Hane ja pardi rasvmaks ning sarnased suure väärtusega saadused		Ühe linu ühik või mahuti	0,1 kg
7	Mesi – kategooria: 1040000			

#	Toote liigitus ⁽¹⁾	Näited	Osa, millest üksikproov võetakse	Iga laboriproovi miinimumsuurus
7.1	Mesi		Pakendatud ühikud	0,5 kg
8	Kahepaiksed ja roomajad – kategooria: 1050000 ⁽¹⁾			
8.1	Lihaskude	Krokodill, sisalik	Sabast, kerest, koibadest võetud ühikud	0,5 kg
8.2		Konnad	Koivad	0,5 kg
8.2		Madu	Kerest võetud ühikud	0,5 kg
9	Maismaaselgrootud – kategooria: 1060000			
9.1	Teod	Viinamäetigu	Terved teod	12 tigu
9.2	Putukad	Kilgid	Terved putukad	10 tervet putukat või 0,2 kg
		Tirtsulate, jahumardikate vastsed	Vastsed	0,5 kg
10	Vabas looduses elavad maismaaselgroogsed – kategooria: 1070000			
10.1	Vastava koe suhtes kohaldatakse käesolevas tabelis 1. kuni 3. kategooria koduloomade suhtes kehtestatud eeskirju.			

Töödeldud loomne toit

11	Teised loomsed toidutooted, kuivatatud liha. Teised söödavad loomsed saadused, töödeldud loomsed rasvad, sealhulgas sulatatud või ekstraheeritud rasvad, toidulisandid. Töödeldud loomne toit (ühest koostisosast), mis võib olla koos pakendusainega või vähemoluliste koostisosadega, nagu lõhna- ja maitseained, värvained (nt karmiin), vürtsid ja maitseained, putukapulber, ning mis on tavaliselt müügapakendis ja tarbimisvalmis sellisena või pärast kuumtöötlemist. Töödeldud loomne toit (mitmest koostisosast); siia kuulub mitmest nii loomsest kui ka taimsest koostisosast koosnev toit, kui selles on ülekaalus loomsed koostisosad, samuti imikutoit			
11.1	Imetaja või lind, tükeldatud, kuumtöödeldud, konservitud, kuivatatud, sulatatud või muul viisil töödeldud tooted, sealhulgas mitmest koostisosast tooted	Sink, vorst, hakkliha, kanapasteet	Pakendatud ühikud või proovivõtuseadmega võetud esindav ristlõige ühikute mahutist (koos vedelikuga, kui seda on)	0,5 kg
11.2	Toidulisandid	Kollageen	Pakendatud ühikud	0,1 l või 0,1 kg

⁽¹⁾ Vastavalt toodete liigitusele määruse (EÜ) nr 396/2005 I lisas.

Tabel 5

Taimsed saadused: üksikproovide kirjeldus ja laboriproovide miinimumsuurus

	Toote liigitus ⁽¹⁾	Näited ⁽²⁾	Osa, millest üksikproov võetakse	Iga laboriproovi miinimumsuurus
Taimsed põhitoidutooted				
1	Värsked või külmutatud puuviljad ja marjad – kategooria: 0100000 Värske või külmutatud köögiviljad – kategooria: 0200000, sealhulgas seemned (0280000)			
1.1	Väikesed tooteühikud < 25 g	Marjad, herned, oliivid	Tervikühikud või pakendid või proovivõtuseadmega võetud ühikud	1 kg
1.2	Keskmise suurusega tooted, ühikud 25–250 g	Õunad, apelsinid	Tervikühikud	1 kg, kuid vähemalt 10 ühikut
1.3	Suured värsked saadused, ühikud 250 – 1 000 g	Kurgid, viinamarjad (kobarad, kimbud)	Tervikühik(ud)	2 kg kuid vähemalt 5 ühikut
1.4	Väga suured värsked saadused, ühikud > 1 000 g	Kõrvitsad, melonid	Tervikühik(ud)	2 kg kuid vähemalt 3 ühikut
1.5	Võrapähklid (0120000)	Välja arvatud kookospähklid	Pakendid või proovivõtuseadmega võetud ühikud	1 kg
		Kookospähklid	Tervikühikud	5 ühikut
1.6	Maitsetaimed (0256000)	Petersell, salvei	Tervikühikud	0,2 kg
2	Kaunviljad (0300000)	Oad, herned	Pakendid või proovivõtuseadmega võetud ühikud	1 kg
3	Õliseemned (0401000)	Linaseemned	Pakendid või proovivõtuseadmega võetud ühikud	0,5 kg
4	Teravili (0500000)	Riis, nisu	Pakendid või proovivõtuseadmega võetud ühikud	1 kg
5	Jookide ja maiustuste valmistamiseks kasutatavad seemned	(Rohelised) kohvioad	Pakendid või proovivõtuseadmega võetud ühikud	0,5 kg
6	Suhkrutaimed (0900000)	Suhkrupeet	Tervikühikud	2 kg vähemalt 2 ühikut

	Toote liigitus ⁽¹⁾	Näited ⁽²⁾	Osa, millest üksikproov võetakse	Iga laboriproovi miinimumsuurus
Töödeldud taimne toit				
7	Teisesed taimsed toiduained, kuivatatud puuviljad ja marjad, kuivatatud köögiviljad, kuivatatud maitsetaimed, taimetee (0630000), humal (0700000), vürtsid (0800000), jahvatatud teraviljatooted, ekstraktid. Teisesed taimsed saadused, tee, ürditee, taimeõli ja joogid, mahlad, toidulisandid ja mitmesugused tooted, nt töödeldud oliivid ja tsitrusmelass). Töödeldud taimne toit (ühest koostisosast), mis võib olla koos pakendusainega või vähemoluliste koostisosadega, nagu lõhna- ja maitseained, värvained, vürtsid ja maitseained, ning mis on tavaliselt müügipakendis ja tarbimisvalmis sellisena või pärast kuumtöötlemist. Töödeldud taimne toit (mitmest koostisosast), sealhulgas loomsete koostisosadega tooted, milles on ülekaalus taimsed koostisosad, leiva-saiatooted ja muud kuumtööteldud teraviljatooted, sealhulgas teraviljapõhine imikutoit.			
7.1	Vürtsid (0800000)	Muskaatpähkel	Proovivõtuseadmega võetud ühikute pakendid	0,1 kg
7.2	Ühiku suure väärtusega tooted	Roosi õielehed, safran	Proovivõtuseadmega võetud ühikute pakendid	0,1 kg ⁽²⁾
7.3	Väikese puistetihedusega tahked tooted	Humal, tee, ürditee	Pakendatud ühikud või proovivõtuseadmega võetud ühikud	0,1 kg ⁽²⁾
7.4	Muud tahked tooted	Leiva-saiatooted, jahu, kuivatatud puuvili ja marjad	Pakendid või muud tervikühikud või proovivõtuseadmega võetud ühikud	0,5 kg
7.5	Vedelad tooted	Taimeõlid, mahlad	Pakendatud ühikud või proovivõtuseadmega võetud ühikud	0,5 l või 0,5 kg
7.6	Toidulisandid	Uimastav juustumari, assai, spirulina	Pakendatud ühikud	0,1 l või 0,1 kg ⁽²⁾
7.7	Imikutoit	Puuvilja-, marja- või köögiviljapõhine valmistoit	Pakendatud ühikud või proovivõtuseadmega võetud ühikud	0,5 l või 0,5 kg

⁽¹⁾ Vastavalt toodete liigitusele määruse (EÜ) nr 396/2005 I lisas.

⁽²⁾ Loetletud tooted on näited toodetest, mis võivad kuuluda mõnda muusse kategooriasse, kui ühiku keskmine suurus on suurem või väiksem. Näiteks kurkide ja kartulite suurus võib varieeruda väikesest suureni.

Tabel 6

Munad ja piimatooted: üksikproovide kirjeldus ja laboriproovide miinimumsuurus

	Toote liigitus (¹)	Näited	Osa, millest üksikproov võetakse	Iga laboriproovi miinimumsuurus
Loomsed põhitoidutooted				
1	Kodulindude munad – kategooria: 1030000			
1.1	Suured munad	Hane-, pardi- vms munad	Terved munad	6 tervet muna
1.2	Keskmise suurusega munad	Kanamunad vms	Terved munad	10 tervet muna
1.3	Väikesed munad	Vutimunad vms	Terved munad	24 tervet muna
2	Piim – kategooria: 1020000			
2.1	Piim		Tervikühikud või proovivõtuseadmega võetud ühikud	0,5 l
Töödeldud loomne toit				
3	Teisesed loomsed toiduained, teisesed piimatooted, nagu rasvatu piim, magustamata kondenspiim, piimapulber, sealhulgas imiku piimasegud, ning munapulber. Teisesed söödavad loomsed saadused, piimarasv, teisesed piimatooted, nagu või, võiõli, koor, koorepulber, kaseiin jne. Töödeldud loomne toit (ühast koostisosast), töödeldud piimatooted, nagu jogurt, juust. Töödeldud loomne toit (mitmest koostisosast), töödeldud piimatooted (sealhulgas taimsete koostisosadega tooted, milles on ülekaalus loomsed koostisosad), nagu sulatatud juustutooted, juustuvalmistised, maitsestatud jogurt, magustatud kondenspiim.			
3.1	Vedel piim, piimapulber, magustamata kondenspiim ja -koor, koorejäätis, koor, jogurt		Pakendatud ühik(ud) või proovivõtuseadmega võetud ühik(ud)	0,5 l (vedel) või 0,5 kg (tahke)
	(i) Pakendamata magustamata kondenspiim ja -koor segatakse enne proovi võtmist hästi läbi, selle käigus kaabitakse mahuti seintelt ja põhjalt lahti sinna kinni jäänud materjal ning segatakse põhjalikult. Võetakse 2–3 liitrit ning segatakse see enne laboriproovi võtmist veel kord hästi läbi. (ii) Pakendamata piimapulbri proov võetakse aseptiliselt, selleks suunatakse kuiv puurtoru ühtlase kiirusega läbi pulbri. (iii) Pakendamata koor segatakse enne proovi võtmist sukelseadmega põhjalikult läbi, kuid välditakse vahustamist ja materjali paksenemist.			
3.2	Või ja võiõli	Või, vadakuvõi, võisisaldusega väherasvased võided, veevaba võiõli, veevaba rasv	Pakendatud tervikühik(ud) või selle/nende osad või proovivõtuseadmega võetud ühik(ud)	0,2 kg või 0,2 l

	Toote liigitus ⁽¹⁾	Näited	Osa, millest üksikproov võetakse	Iga laboriproovi miinimumsuurus
3.3	Juust, sealhulgas sulatatud juust			
	0,3 kg või suuremad ühikud		Tervikühik(ud) või proovivõtuseadmega lõigatud ühik(ud)	0,5 kg
	< 0,3 kg ühikud			0,3 kg
	Märkus: Ümara põhjaga juustudest proovi võtmisel tehakse kaks keskkohani ulatuvat lõiget. Kandilise põhjaga juustudest proovi võtmisel tehakse kaks külgedega paralleelset lõiget.			
3.4	Vedelad, külmutatud või kuivatatud munatooted		Proovivõtuseadmega aseptiliselt võetud ühik(ud)	0,5 kg

⁽¹⁾ Vastavalt toodete liigitusele määruse (EÜ) nr 396/2005 I lisas.

B.5 Paralleelproov

Paralleelproovi võtavad laboritöötajad või proovivõtja põhjalikult segatud koondproovist või laboriproovist või analüüsitavast proovist. Paralleelproovid valmistatakse samal viisil kui laboriproovid.

B.6 Proovivõtuaruanne

Pärast igat proovivõttu koostatakse aruanne, milles esitatakse vähemalt järgmised andmed:

- 1) kinnitus, et proov võeti kooskõlas eeskirjadega, mis on sätestatud rakendusmääruses (EL) 2026/765;
- 2) pädeva asutuse aadress;
- 3) proovivõtja nimi või tunnuscode;
- 4) proovi (ametlik) tunnusnumber;
- 5) proovivõtu kuupäev;
- 6) toidukäitleja nimi ja aadress;
- 7) päritolupõllumajandusettevõtte nimi ja aadress (kui proov on võetud põllumajandusettevõttes);
- 8) ettevõtte registrinumber või tapamaja number, kui see on asjakohane;
- 9) looma, taime või toote kirjeldus või toidu nimetus;
- 10) partii suurus;
- 11) partii tunnusandmed;
- 12) vajaduse korral proovivõttule eelnenud viimase nelja nädala jooksul manustatud ravimid (kui proov on võetud põllumajandusettevõttes);
- 13) proovivõtukava, kui see on asjakohane;
- 14) erimärkused, kui need on asjakohased.

Proovivõtja:

- a) allkirjastab paberkanjal või elektroonilise proovivõtuaruande või kinnitab selle autentsust;
- b) esitab proovivõtuaruande koopia partii/osapartii toidukäitlejale või tema esindajale olenemata sellest, kas kõnealusele toidukäitlejale tuleb anda paralleelproov.

Kui proovivõtt dokumenteeritakse paberkandjal, hoitakse proovivõtuaruande originaali pädevas asutuses või saadab proovivõtja proovivõtuaruande originaali laborisse.

Konfidentsiaalsus tagatakse kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2017/625 artikliga 8.

Igasugune kõrvalekalle kindlaksmääratud proovivõtumeetodist dokumenteeritakse proovivõtuaruandes üksikasjalikult.

Kui proovivõtt dokumenteeritakse paberkandjal, lisatakse igale paralleelsele laboriproovile aruande allkirjastatud koopia. Kui proovivõtt dokumenteeritakse paberivabas (digitaalses) vormis, võetakse meetmeid, millega tagatakse samalaadne kontrollitav kontrolljälg.

B.7 **Analüüsitava proovi ettevalmistamine laboris**

Laboriproove, mida kohe ei analüüsita, säilitatakse laboris tingimustes, mille puhul lagunemine on minimaalne. Värskeid tooteid, jooke, õlisid säilitatakse külmikus, kuid tavaliselt mitte kauem kui viis päeva. Kuivatatud tooteid, preserve ja konserve võib säilitada toatemperatuuril, kuid kui säilitamine kestab eeldatavalt kauem kui neli nädalat, tuleks need jaotada osaproovideks ja säilitada sügavkülmikus.

Labor valmistab laboriproovist analüüsitava proovi, eraldades selleks osa analüüsitavast tootest, st toote osa, mille suhtes kohaldatakse jääkide piirnormi,⁽¹⁾ mis seejärel segatakse, jahvatatakse, peenestatakse, tükeldatakse jne, et saada analüüsitavad kogused, mille puhul osaproovideks jaotamisest tulenev süstemaatiline hälve on minimaalne. Analüüsitava proovi ettevalmistamine peab kajastama jääkide piirnormide kehtestamisel kasutatud toimimiskorda ning seega võib analüüsitav tootekogus sisaldada osi, mida tavaliselt ei tarbita.

Vajadused korral võib laboriproovi esindavalt vähendada proovi vähendamise meetodit järgides.

Analüüsitav tooteosa, st analüüsitav proov, tuleb eraldada võimalikult kiiresti. Kui jääkide sisalduse arvutustes võetakse arvesse osi, mida ei analüüsita,⁽²⁾ peab eraldatud osade massi dokumenteerima.

B.8 **Analüüsitava koguse ettevalmistamine ja säilitamine laboris**

Analüüsitav proov tuleb vajadusel tükeldada ning korralikult segada, et võimaldada laboril saada esindavaid analüüsitavaid koguseid. Analüüsitava koguse võtmiseks võib kasutada asjakohast seadet. Analüüsitava koguse suurus määratakse kindlaks analüüsimeetodist ja segamise tõhususest lähtuvalt. Tükeldamise ja segamise meetodid tuleb registreerida ning need ei tohi mõjutada analüüsitavas proovis sisalduvaid jääke. Vajaduse korral töödeldakse analüüsitavat proovi eritingimustes, nt külmunult, et vähendada kahjulikku mõju.

Kui töötlemine võib jääke mõjutada ning puuduvad praktilised alternatiivsed meetodid, võib analüüsitav kogus koosneda tervikühikutest või tervikühikutest eraldatud segmentidest. Kui selline analüüsitav kogus koosneb vähestest ühikutest või segmentidest, ei ole see tõenäoliselt analüüsitavat proovi esindav ning seepärast analüüsitakse piisavas koguses paralleelselt võetud koguseid, et viidata keskväärtuse määramatusele.

Olenevalt kättesaadavatest andmetest säilivuse kohta võib olla võimalik analüüsitavaid koguseid enne analüüsi säilitada. Sellisel juhul peavad säilitamise viis, kestus ja temperatuur olema sellised, et need ei mõjuta esinevate jääkide sisaldust.

B.9 **Joonised**

Punktides B.2, B.3 ja B.4 kirjeldatud proovivõtutoiminguid illustreerivad joonised.

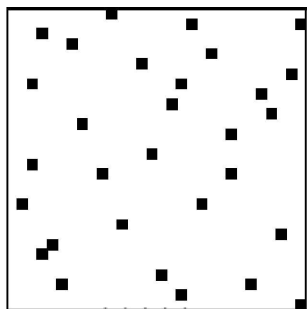
⁽¹⁾ Määruse (EÜ) nr 396/2005 I lisa.

⁽²⁾ Näiteks ei analüüsita luuviljaliste puuviljade puhul luuseemneid, kuid jääkide sisalduse arvutamisel eeldatakse, et need on kaasa arvatud, kuid ei sisalda jääkaineid.

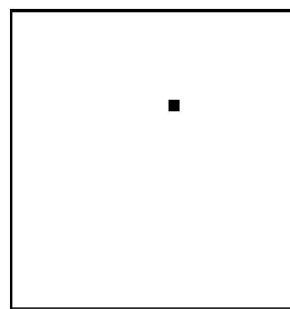
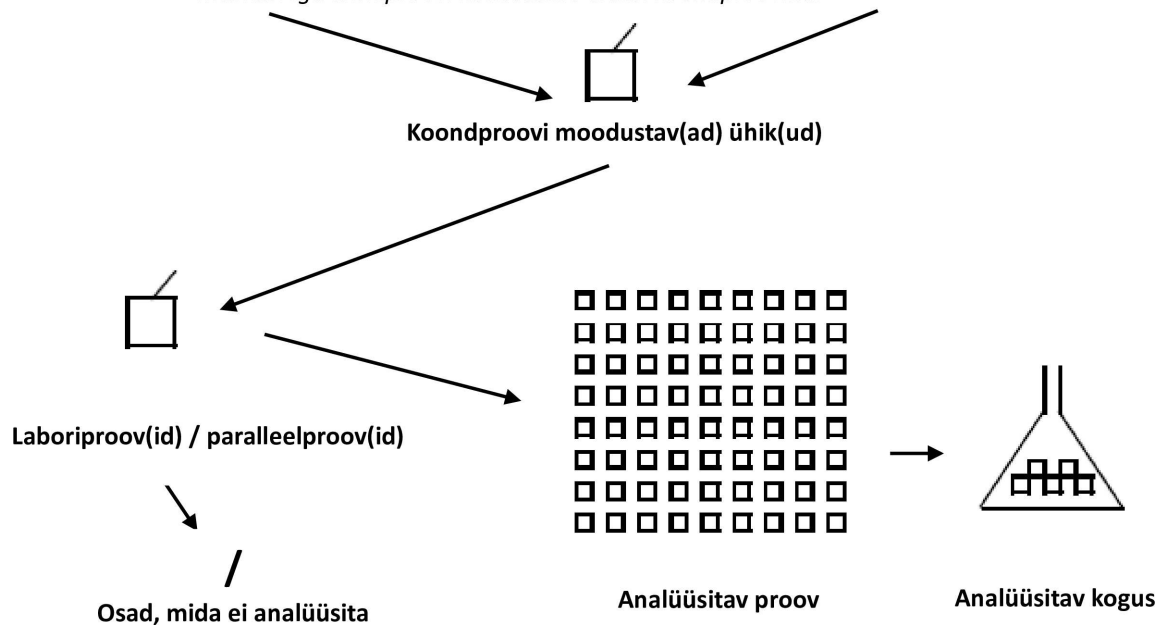
B.9.1. Proovivõtt liha- ja linnulihatoodetest

Kahtlusega partiist/osapartiist võetavad proovid

(vt tabelid 3 ja 4)

Kahtluseeta partiist/osapartiist võetavad proovid

(vt tabelid 3 ja 4)

Märkus: iga üksikproovi käsitatakse eraldi koondproovina.

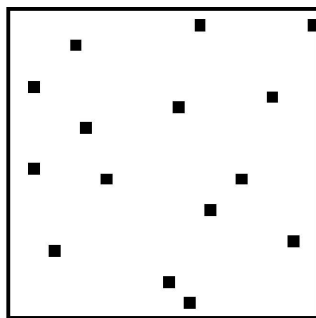
B.9.2. Proovivõtt muudest kui liha- ja linnuliha toodetest

Kahtlusega partiist/osapartiist võetavad proovid

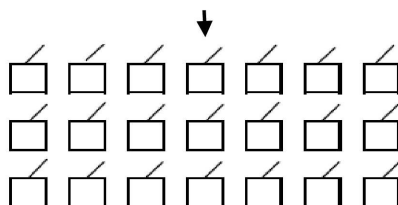
(vt tabelid 3, 5 ja 6)

Kahtluseta partiist/osapartiist võetavad proovid

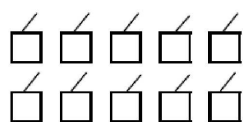
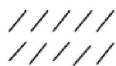
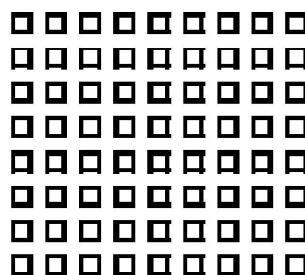
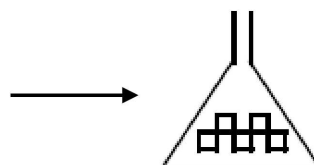
(vt tabelid 3, 5 ja 6)

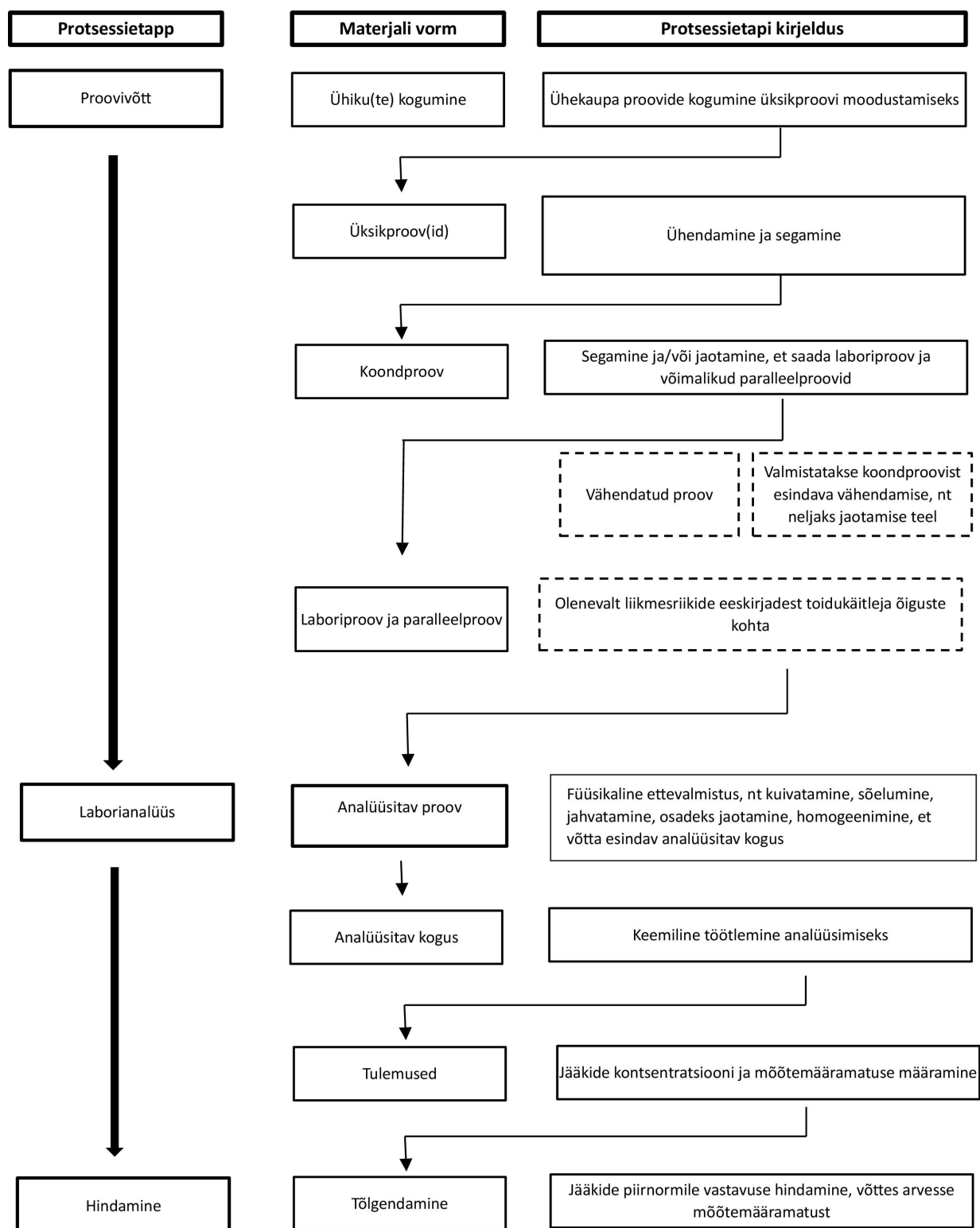
Märkus: üksikproovid ühendatakse koondproovi moodustamiseks.

Koondproovi moodustavad ühikud

Märkus: kui laboriproovid valmistatakse otse partiist/osapartiist, on koondproov laboriproovide mõtteline summa.

Laboriproov / paralleelproov(id)**Osad, mida ei analüüsita****Analüüsiv proov****Analüüsiv kogus**

B.9.3. Proovide võtmise ja analüüsi tüüpiline protsess

C OSA

Analüüsimetodid, mõõtemääramatus ja tulemuste tõlgendamine**C.1 Analüüsimetodid ja analüüsitulemuste tuletamine**

- C.1.1 Analüüsimetodi kasutamist peavad toetama kvaliteedikontrolli andmed ning analüüsimetod tuleb valideerida konkreetse aine ja kaubagrupi kombinatsiooni jaoks. Olenevalt meetodi ettenähtud rakendusalt tuleb meetodit valideerida vähemalt iga kaubagrupi ühe esindava kaubaga. Kui meetodit rakendatakse mitmesuguste maatriksite puhul, tuleb saada täiendavaid valideerimisandmeid.

Toidu analüüsitulemused saadakse ühe või mitme laboriproovi analüüsimisel ning sööda analüüsitulemused vähemalt ühe partiist/osapartiist võetud lõpp-proovi analüüsimisel, seda kõike tingimusel, et analüüsiv proov sisaldab õigeid tooteosi vastavalt määruse (EÜ) nr 396/2005 I lisale. Kui leitakse jääk, mille sisaldus ületab piirnormi, kinnitatakse jäägi tunnusandmed ning jäägi kontsentratsiooni kontrollitakse kordusanalüüsiga (sõltumatu teine määramine).

- C.1.2. Analüüsitulemus esitatakse kujul $x \pm U$, kus x on analüüsitulemus ja U laiendatud mõõtemääramatus, mis esitatakse samades ühikutes ja sama kümnendkohtade täpsusega nagu tulemus.

C.2 Mõõtemääramatus ja tulemuste tõlgendamine

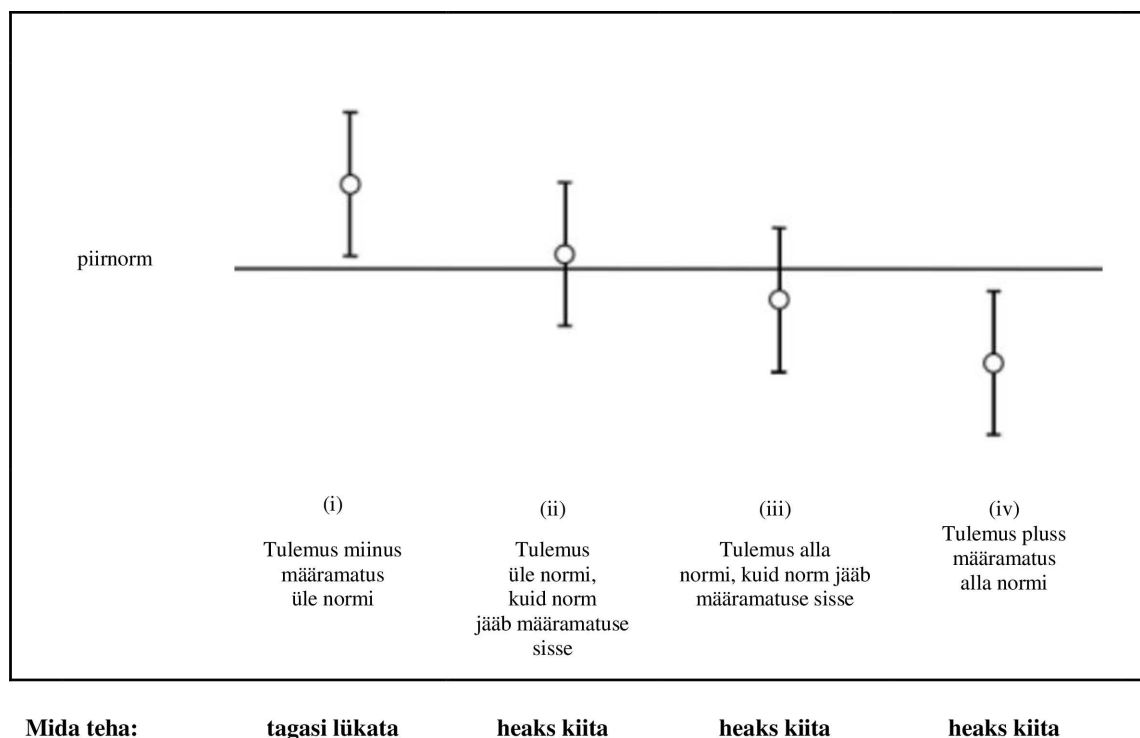
- C.2.1. Jääkide piirnormi kohaldatakse koondproovist laboriproovi või paralleelproovi kaudu saadud analüüsitava proovi suhtes. Toidu laboriprooviga ja sööda lõpp-prooviga saadud tulemust käsitatakse partii/osapartii suhtes esindavana ja see kehtib kogu partii/osapartii kohta.

- C.2.2. Jääkide piirnormide ületamist kontrollides kohaldavad ametlikud laborid ja järelevalveasutused vaikumisi laiendatud mõõtemääramatust, ⁽³⁾ mis on arvutatud ELi laboritevaheliste võrdluskatsetega saadud pikaajaliste tulemuste alusel, kohaldades kattetegurit 2 (usaldusnivoo 95 %). Jääkide piirnormide järgimise tagamisel on laiendatud mõõtemääramatus 50 %, välja arvatud vase puhul, kus kohaldatakse väärtust 20 %. Analüüsilabor peab tõendama, et tema enda laiendatud mõõtemääramatus konkreetse aine ja kaubagrupi kombinatsiooni konkreetse analüüsimetodi laiendatud mõõtemääramatus on eespool nimetatud vaikumisi väärtustega võrdne või nendest väiksem. Jääkide piirnormi ületamise korral peab labor esitama laiendatud mõõtemääramatuse ühtlustatud vaikeväärtuse.

Kui toiduproovis leitud sisaldusest nähtub, et rahvusvaheline hinnanguline lühiajaline doos (IESTI) ületab akuutset standarddoosi (ARfD), võib pädev asutus ettevaatusabinõuna rakendada väiksemat laiendatud mõõtemääramatust, mis põhineb labori enda hinnangulisel mõõtemääramatusel (kui seda toetavad piisavad laborisiseselt ja laboritevaheliselt saadud tõendid) ja/või madalamal usaldusnivool (väiksem kattetegur k).

⁽³⁾ BIPM, „JCGM 100:2008 – Guide to the expression of uncertainty in measurement“, 2008.

C.2.3. Analüüsitulemuste tõlgendamine, võttes arvesse laiendatud mõõtemääramatust

C.2.4. Partiid/osapartiid käsitatakse:

- jäägi piirnormile vastavaks, kui analüüsitava prooviga saadud tulemus vastab jäägi piirnormile, võttes arvesse laiendatud mõõtemääramatust ja vajaduse korral saagise suhtes korrigeerimist. See tähendab, et proov vastab nõuetele, kui mõõdetud väärtusest laiendatud mõõtemääramatuse lahutamisel on tulemus jäägi piirnormiga (MRL) võrdne või sellest väiksem ($x - U \leq \text{MRL}$);
- jäägi piirnormile mittevastavaks, kui analüüsitava prooviga saadud tulemus ületab vähimagi põhjendatud kahtluseta jäägi piirnormi, võttes arvesse laiendatud mõõtemääramatust ja vajaduse korral meetodi süstemaatilise hälbe suhtes korrigeerimist. See tähendab, et proov ei vasta nõuetele, kui mõõdetud väärtusest laiendatud mõõtemääramatuse lahutamisel on tulemus jäägi piirnormist suurem ($x - U > \text{MRL}$) ⁽⁴⁾.

C.2.5. Rohkem kui ühest partiist koosneva saadetise heakskiitmine ja tagasilükkamine

Iga partiid, millest on käesoleva määruse kohaselt võetud proov, mille analüüsitulemusest nähtub, et jääkide piirnorm on ületatud, käsitatakse vastavalt punkti C.2.4 alapunktis b kirjeldatule nõuetele mittevastavana ja see tuleb tagasi lükata.

⁽⁴⁾ Näide: kui MRL = 1, tulemus $x = 2,2$ ja $U = 50\%$, siis $x - U = 2,2 - 1,1 (= 50\% \text{ väärtusest } 2,2) = 1,1$, mis on $> \text{MRL}$.

Proovivõtja määrab, millisest saadetise partiist proov võetakse, ning see partii võib olla toidukäitleja partiist erinev. Partii, millest proov võetakse, võib olla üks partii või samade omadustega (tootmiskuupäev, päritolu, kirjeldus vms) partiide rühm.

Kui samade omadustega partiide rühma ühe partii puhul on leitud, et see ei vasta nõuetele, ning on põhjendatud kahtlus, et teised sarnased partiid ületavad jääkide piirnormi, käsitatakse neid teisi sarnaseid partiisid kahtlusega partiidenä.
